FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
JU OŠ „ 6. MART " HADŽIĆI

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE za učenika IX – ih razreda školske 2022 / 23. godine

Hadžići,januar, 2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
OSNOVNA ŠKOLA „ 6. MART “ , HADŽIĆI
Dana 11.01 2023. godine
IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ZA REALIZACIJU EKSKURZIJE za učenika IX – ih razreda školske 2022/ 23. godine

Sadržaj:

a) Pojmovna određenja
b) Načela
c) Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci
d) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljeni zadaci ostvaruju
e) Nosioci realizacije predviđenih aktivnosti
f) Planirani obuhvat učenika
g) Dužina trajanja
h) Planirani putni pravci i planirana destinacija
i) Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga
j) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije
k) Planiranje cijena usluge odnosno finansijski okvir
l) Tehnička realizacija
m) Način finansiranja po kategorijama učenika
n) Ostalo

Na osnovu Pravilnika o organizaciji i realizaciji školskih ekskurzija i drugih oblika odgojno-obrazovnog

rada van škole kojeg je donio Ministar obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo, Službene novine Kantona Sarajevo br.36 od petka 31.decembra 2010. Godine, pravilnikom o realizaciji ekskurzije broj 11-02-27872 31. decembra 2010. godine , i GPP škole predlažemo Izvedbeni plan „ Ekskurzije učenika IX – ih razreda “.

a) Pojmovna određenja

Ekskurzija je oblik odgojno-obrazovnog rada koji se realizira izvan školskih prostora radi neposrednog proučavanja onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici. Eskurzije se izvode i radi sticanja znanja i vještina iz više nastavnih oblasti kao što su historija, geografija, sociologija i drugi nastavni predmeti čija je primjena moguća u ovom obliku odgojno-obrazovnog rada, kroz što više posjeta geografskim, historijskim, književnim i kulturno-umjetničkim znamenitostima. Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji. Ekskurzije podrazumijevaju dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti. Odgojno-obrazovna svrha ekskurzije ogleda se u neposrednom zapažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stiču dublja i trajnija znanja, te ublažavaju negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave. Tokom ekskurzije nastavnik usmjerava učeničku pažnju na bitne pojedinosti, objašnjava

prisutnu predmetnost (često u saradnji sa turističkim vodičem ili kustosom), a pred pojedinim spomenicima i eksponatima drži prigodna predavanja.

b) Načela

U saradnji sa roditeljima i velikim interesovanjem učenika za realizaciju ekskurzije učenika IX – ih

razreda na području Bosne i Hercegovine, sa jednodnevnim izletom u Dubrovnik, Republika Hrvatska urađen je Izvedbeni plan uz sprovođenje svih općih i specifičnih odgojno- obrazovnih načela:

načelo zakonitosti, načelo efikasnosti i ekonomičnosti, dobrovoljnosti i javnosti, humanističko-razvojno načelo, načelo profesionalne autonomnosti i stručne odgovornosti, načelo uzajamne povezanosti nastave u učionici i ovog oblika odgojno- obrazovnog rada.

- Načelo zakonitosti ogleda se u obavezi škole, turističke zajednice i svih subjekata uključenih u realizaciju određenog oblika odgojno-obrazovnog rada, da postupaju u skladu sa ustavom, međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava, zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.
- Načelo efikasnosti i ekonomičnosti ogleda se u obavezi nosioca realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada usmjerenog ka efikasnom ostvarivanju prava i interesa učesnika sa što manje troškova i rizika.
- Načelo dobrovoljnosti se ogleda u pravu učenika, odnosno roditelja/staratelja da se samostalno i bez bilo kakvog vida pritiska, odluči za učešće u nekom od neobaveznih oblika, odgojno-obrazovnog rada.
- Načelo javnosti se ogleda u obavezi škole, koja obavlja odgojno-obrazovnu djelatnost kao djelatnost od posebnog interesa, da svim zainteresovanim subjektima koji podnesu zahtjev omogući transparentan uvid u postupak planiranja, organizacije i realiziacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada koji je predmet ovog pravilnika.
  Specifična odgojno-obrazovna načela
- Humanističko-razvojno načelo ogleda se u obavezi škole da, pri realizaciji određenog oblika odgojnoobrazovnog rada, osigura zaštitu najboljeg interesa učenika i da vodi brigu usmjerenu ka dobrobiti njegovog fiziĉkog i mentalnog zdravlja i bezbjednosti, kao i obavezi da se ovi oblici zasnivaju na humanistiĉkom pristupu odgoju i obrazovanju uvažavajući stepen razvoja djeteta i specifičnosti razvojnih mogućnosti i pojedinačnih potreba djeteta.
- Načelo profesionalne autonomije i stručne odgovornosti ogleda se pravu škole da uživa odgovarajući stepen autonomije, u skladu sa važećim propisima, što podrazumijeva slobodu pedagoškog rada nastavnika u osmišljavanju i realizaciji svih oblika odgojno-obrazovnog rada.
- Načelo uzajamne povezanosti nastave u učionici i ovih oblika odgojno-obrazovanog rada ogleda se u obavezi škole da, u Izvedbenom planu i programu svih oblika odgojno-obrazovnog rada, osigura proučavanje onih nastavnih sadržaja koji se ne mogu demonstrirati i uspješno tumačiti u učionici, te da učenici neposrednim zapažanjem i potpunim doživljajem stvarnosti, steknu dublja i trajnija znanja i tako ublaže negativne posljedice verbalističke nastave.

c) Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci

- Odgojno-obrazovni ciljevi su razvrstani i složeni, u društvenom pogledu su prioritetni i veoma odgovorni, a dijele se na: opće (odgojne, obrazovne i funkcionalne) i posebne. Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanja kulturnog ponašanja, a prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju. Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojnoobrazovnog rada, koji zahtjevaju izučavanje, razumjevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika. Odgojni i obrazovni ciljevi se međusobno uslovljavaju i zajednički ostvaruju. Odgoj ima snažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu funkciju. Funkcionalni, odnosno praktični ciljevi obuhvataju umijeće sposobnosti radnih navika i iskustva koja se mogu primjeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razvijaju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno posljedičnih veza i funkcija, da se pojača i radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne stvaralačke aktivnosti učenika. Funkcionalni ciljevi su bitan uslov za postizanje obrazovnih i odgojnih ciljeva. Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva.
- Zadaci

  Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva, koji se ostvaruju realizacijom sadržaja Izvedbenih planova i programa svih oblika odgojno-obrazovnog rada; a dijele se na opće i specifične odnosno pojedinačne zadatke. Opći zadaci su: a) materijalni (sticanje znanja, vještina i navika), b) odgojni (svestran odgoj) i c) formalni (fizički i psihički razvoj). Specifični odnosno pojedinačni zadaci su: a) proučavanje objekata i fenomena u prirodi, b) razvijanje interesovanja za prirodu i izgrađivanje ekoloških navika, c) upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva, d) razvijanje pozitivnog odnosa prema: 1) nacionalnim vrijednostima. 2) kulturnim i estetskim vrijednostima, 3) sportskim potrebama i navikama, 4) pozitivnim socijalnim odnosima, 5) shvatanju značaja zdravlja i zdravog stila života, 6) kulturno-historijskoni naslijeđu Bosne i Hercegovine, 7) podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja, 8) osposobljavanje učenika za ostvarivanje osnovnih ljudskih potreba izvan porodice i 9) upoznavanje sa novim tehničkim i tehnološkim dostignućima iz oblasti struke koja se izučava u školi.
- Ekskurzijom kroz Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku, učenici će upoznati sa prirodnogeografskim obilježjima i historijskim znamenitostima, te steći znanje o kulturnom nasljeđu kroz posjete spomenicima svjetske baštine.
- Ovakvo putovane će svakako pozitivno djelovati na socio-psihički razvoj učenika.

d) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljeni zadaci ostvaruju

- Sadržaj odgojno-obrazovnog rada predstavlja solidnu osnovu za jake podstreke za ostavrivanje ciljeva s područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog odgoja. Steći će znanje iz više nastavnih oblasti kao što su: historija, geografija, umjetnost.

e) Nosioci realizacije predviđenih aktivnosti

- Nosioci realizacije svih aktivnosti su razrednici tri odjeljanja naše škole, i predstavnik turističke agencije. Ekskurzija mora zadovoljiti minimalne zahtjeve putovanja. Te zahtjeve treba obezbjediti kroz sveobuhvatnu stručni i tehničku pripremu, a sve u skladu sa Pravilnikom o organiziaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 31. decembra 2010. godine. Posebnu pažnju treba obratiti na bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u organizaciji i realizaciji, a podrazumjeva poduzimanje sigirnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije. U tu svrhu treba posebno naglasiti sve odredbe Etičkog kodeksa kojih se moraju podržavati svi učesnici u ekskurziji.

f) Planirani obuhvat učenika

- Provedenom anketom za učešće u ekskurziji izjasnilo više od 50 učenika i njihovih roditelja. Roditelji će prije putovanja dostaviti Izjave/Saglasnost roditelja za putovanje, odnosno odlazak na ekskurziju.

g) Dužina trajanja

Ekskurzija će trajati tri dana, planirano je da to bude od od 10.05.2023. godine do 12.05.2023.godine.

h) Planirani putni pravci i planirana destinacija

1. DAN

Polazak ispred škole u dogovoreno vrijeme. Dolazak u Jablanicu, pauza I obilazak muzeja " Bitka za ranjenike". Vožnja u pravcu Mostara, obilazak Mostara u pratnji vodiča.Polazak prema Počitelju I obilazak ovog lokaliteta. Nastavak putovanja prema Vodopadu Kravice. Vodopad se nalazi oko 40 km od Mostara. Voda rijeke Trebižat se na tom mjestu razuđuje I pada sa visine od 30m stvarajući prirodni amfiteatar širine 150m . Nastavak vožnje prema Neumu, dolazak , smještaj u holtel Zenit, večera I zabava.

2. DAN

Doručak. Plovidba Neumskim zaljevom I upoznavanje sa prirodno geografskim odlikama tog područja. Ručak (raniji ručak zbog odlaska u Dubrovnik) Obilazak Dubrovnika ; obilazak starog dijela grada I njegovih znamenitosti.(Orlandov stup, Palača Spnonza, Prijeko ulica, Stradun, Onofrijeva česma- fontana, Ljekarna male brade, Revelin, Knežev dvor, Akvarijum..). U popodnevnim satima, povratak u hotel u Neumu, večera i nakon večere zabava u hotelu (diskoteka)

3. DAN

Doručak. Nakon doručka slobodno vrijeme, priprema za povratak. Polazak u pravcu Hutova blata, vožnja barkom, razgledavanje i foto- safari u trajanju 45 minuta, zatim vožnja do Radimlje i obilazak stečaka. Nakon toga idemo u posjetu Blagaju, ručak u restoranu a nakon toga, posjeta Tekije. U dogovoreno vrijeme polazak prema Hadžićima . Dolazak u Hadžiće u kasnim popodnevnim satima.

i) Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga

- Minimalni zahtjevi putovanja:

- Putovanje zauzima značajno mjesto u realizaciji ekskurzije, te je u tom smislu postoji obaveza de se obezbijede uslove za sigurno i udobno putovanje učesnika ekskurzije. Sigurno putovanje, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstava (vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika) u kojima su putnici i prtljag osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje). Pri ralizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani, pod uslovom da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti i za koja Agencija školi dostavi pisane dokaze o psihofizičkoj sposobnosti za upravljanjanje autobusom (tehografske trake za prethodna dva dana), za vozače koji su angažavani za prijevoz učesnika ekskurzije. Zahtjevi u pogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina. Zahtjevi u pogledu tehničke ispravnosti autobusa podrazumijevaju obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o, tehničkim pregledima autobusa koji se koriste za putovanje (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen ne ranije od pet dana prije putovanja). Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu. Direktor ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uslova u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo obrazovanja i nauke i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

- Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga:
- Ugostiteljske usluge u realizaciji ekskurzije predstavljaju bitan segment za kvalitetnu realizacije, te je, u tom smislu, obaveza škole da, prilikom ugovaranja putovanja upravlja eventualnim rizicima smještaja odnosno prehrane, te obezbijedi uslove za siguran i udoban boravak i prehranu učesnika. Ugostiteljske podrazumijevaju usluge pravnih lica (koji ispunjavaju uslove za bavljenje ugostiteljskom djelatnošću) u svrhu pripremanja hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka u objektu i izvan objekta, te pružanja smještaja u objektima na način predviđen zakononi i propisima koji ureduju tu oblast. Siguran boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja. Ugodan boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o kvalitetu smještajnih i ugostiteljskih usluga objekata (kategorizacija objekta), u kojima je planiran smještaj i ishrana učesnika (posluživanje hrane/napitaka u objektu i u prijevoznom sredstvu), u toku realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Učenici ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekta koji u svojim

sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici ne mogu biti posjetioci predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika). Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima (u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji uključuju pružanje tih usluga) u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika (spisak dostavlja Agencija i škola) određenog oblika odgojno-obrazovnog rada. Bezbjednosni aspekti boravka ogledaju se i u obavezi Agencije da, svim učesnicima ekskurzije ili studijske posjete koja se realizuje u inostranstvu, izda odgovarajuću iskaznicu koja obavezno sadrži naziv i obilježje naše države, ime i prezime učesnika, naziv škole, podatake o smještaju (naziv i adresa hotela), te ime i kontakt telefon predstavnika Agencije. Učesnici tih oblika odgojno-obrazovnog rada, obavezni su da sve vrijeme boravka u inostranstvu nose iskaznicu sa sobom, istaknutu na vidnom mjestu.

j) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

- Imajući u vidu činjenicu da je odgojno-obrazovni rad složen proces, planski organizovan i vođen, u kojem učesnici usvajaju znanja, stiču vještine i navike, psihički se razvijaju i svestrano se odgajaju, škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika ekskurzije, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum. Preventivno postupanje predstavlja niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u ekskurziju, a ogleda se u: - pravovremenom upoznavanju roditelja / staratelja učenika sa eskurzijom koja je planirana Godišnjim programom rada škole; - pribavljanjem pismene saglasnosti roditelja / staratelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u ekskurziji; - planskom upoznavanju učenika i roditelja / staratelja sa etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljenske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima; - upoznavanju učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminiacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje; - zaštitinim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta; - edukaciji učenika sa ciljem aktivnog doprinosa učenika u procesu realizacije ekskurzije; - obavezi škole da pored vođe putovanja, odredi i po jednog pratioca zaposlenika škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika; - obavezi roditelja / staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije ekskurzije o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece, odnosno učenika; - obavezi škole i Agencije da osiguraju visok kvalitet usluga prijevoza, smještaja, ishrane te drugih usluga u sklopu turističkog paket/aranžmana; - obavezi sa svim učesnimcima ugovori putničko i zdravstveno osiguranje, i - obavezi upoznavanja svih sudionika sa preporukama Ministarstva zdravstva o postupanju u slučajevima da dođe do razboljevanja učesnika u toku putovanja i boravka u turističkom mjestu.

k) Planiranje cijena usluge odnosno finansijski okvir

- Ukupna cijena kompletnog aranžmana je 295 KM a aranžman uključuje:
- prijevoz autobusom turističke klase prema programu;

- Kompletna organizacija putovanja uz stručne vodiče tokom putovanja.
- smještaj u hotelu Zenit u Neumu uz dva noćenja na bazi 2 puna pansiona;
- Korištenje sportskih terena u hotelu;
- Ulaznice u diskoteku dvije noći
- izlet u Dubrovnik (ulaznice u akvarijum Dubrovnik, usluge obaveznog lokalnog vodiča u Dubrovniku, kao i turističku taksu)
- Ulaz u Šišman Ibrahim-pašinu džamiju u Počitelju, ulaz za vodopad Kravice, ulaznice za nekropolu stećaka Radimlja, ulaznice za muzej Jablanica, vožnja Neumskim zaljevom I vožnja brodom u Hutovom blatu.
- Gratis za dva učenika
- Putničko i zdrastveno putovanje.

l) Tehnička realizacija

- Tehnička priprema podrazumjeva radnje organizacije i realizacije, a naročito: - odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama, izvšit će se konkurentskim zahtjevom najmanje tri ponude; - stalne konsultacije sa roditeljima koji finansiraju ekskurziju; - usaglašavanje Izvedbenog plana i programa sa cijenama Agencije, programom putovanja, te opće uslove putovanja; - usaglašavanje programa putovanja i općih uslova putovanja sa Zakonom o turističkoj djelatnosti, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i odredbama Pravilnika o organizaciji i realizaciji ekskurzije; - konsultacije sa ciljem potpune ukjučenosti i obaviještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana; - utvrđivanje i upoznavanjem sa vremenskim okvirom, odnosno terminima (polazak, dolazak, boravak, povratak); - vremenski okvir odgovornosti nosioca aktivnosti, Agencije i zaposlenika škole uključenih u realizaciju ekskurzije; - prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu uslugu turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje; - aktivnosti usmjerene na prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje (pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, te razne potvrde i druga dokumetacija za realizaciju turističkog paket/aranžmana; - poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblika odgojno-obrazovnog rada; - ažuriranje pisane dokumetacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obaviještavanja roditelja o ovim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika; i - druge obaveze, uvažavajući specifičnost ekskurzije.

m) Način finansiranja po kategorijama učenika

- Roditelji / staratelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece / učenika, koja podrazumjevaju sve troškove neophodne za učešće u ekskurzji, kao i troškove koji podrazumjevaju naknadu štete prouzrokovane nemarnim ponašanjem učenika.

- Sredstva osigurana donacijom koriste se isključivo za sufinansiranjue učenika lošijeg materijalnog stanja.

n) Ostalo

- Tokom realizacije ekskurzije posebnu pažnju treba obratiti na: - informisanje roditelja; - dnevnik rada; - evidentiranje bitnih podataka.
- Po završenoj ekskurziji, na prvoj narednoj sjednici Nastavničkog vijeća, vođa ekskurzije će podnijeti izvještaj o realizaciji ekskurzije. Evaluacija ekskurzije izvršit će se u skladu sa čl. 68. Pravilnika o organiziaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja / logorovanja, društvenokorisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 31. decembra 2010. godine. Za sve ostalne, eventualne, situacije koje nisu naveden u ovom Izvedbenom planu i programu primjenjivati će se odredbe već pomenutog Pravilnika, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti na prava i obaveze organa i tijela škole, roditelja / staratelja, učenika, te prava i obaveze Agencije. U svakom slučaju, ekskurzija se organizuje i realizuje u najboljem interesu učenika.
- Plan i program sačinili:
- 1.Esma Šehić – predsjednica aktiva
- 2. Fuada Demić
- 3. Nermina Selimović

Direktor škole
Čović Muhamed